

NOWA PODSTAWA
PROGRAMOWA

7

NOWE
Słowa na
start!

Zeszyt ćwiczeń

DO JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLASY SIÓDMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

nowa
era

7

NOWE
Słowa na
start!

Joanna Kuchta, Małgorzata Ginter,
Joanna Kościerzyńska

Zeszyt ćwiczeń

DO JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLASY SIÓDMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

nowa
era

Twoje mocne strony

NOWE Słowa na start!

Ćwiczenia są skorelowane z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* dla klasy 7 dopuszczonym do użytku szkolnego i wpisanym do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

Numer ewidencyjny podręcznika w wykazie MEN: 907/4/2017

Ćwiczenia zostały opracowane na podstawie Programu nauczania „*NOWE Słowa na start!*” zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2017

ISBN 978-83-267-3181-5

Wydanie drugie

Warszawa 2018

Konsultacje merytoryczno-dydaktyczne: Anna Jagieła, Justyna Zabrodzka.

Koordynacja prac: Katarzyna Wojciechowska.

Redakcja merytoryczna: Katarzyna Wojciechowska, Maciej Szulc.

Redakcja językowa: Marcin Orliński.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Małgorzata Gregorczyk, Lucyna Mazur.

Projekt okładki: Maciej Galiński. **Projekt graficzny i opracowanie graficzne:** Ewa Kaletyn, Klaudia Jarocka.

Realizacja projektu graficznego: Katarzyna Bielejewska.

Ilustracje: Marcin Franczak. **Fotoserwis:** Magdalena Dzwonkowska.

Wykaz źródeł tekstów: Bierkowski Marcin, *Nowy wirtualny świat*, „Wiedza i Życie” 2017, nr 2; Butler Samuel, de La Rochefoucauld François, Kafka Franz, Kartezjusz, Kleobulos z Lindos, Krasicki Ignacy, Lec Stanisław Jerzy, Mickiewicz Adam, Nietzsche Fryderyk, Schopenhauer Artur, Słowacki Juliusz, św. Augustyn, Wilde Oskar, Zola Émile, atoryzmy [w:] Markiewicz Henryk, Romanowski Andrzej, *Skrzydlate słowa. Wielki słownik cytatów polskich i obcych*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007; Carlson Richard, *Nie zdręczaj się drobiazgam, nastolatku. Proste sposoby na zachowanie spokoju w kłopotliwych i stresujących sytuacjach*, przeł. Magdalena Hermanowska, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2008; Collins Suzanne, *Igrzyska śmierci*, przeł. Małgorzata Heko-Kolodzińska, Piotr Budkiewicz, Media Rodzina, Poznań 2011; de Saint-Exupéry Antoine, *Mały Książę*, przeł. Jan Szwykowski, Instytut Wydawniczy „PAX”, Warszawa 1998; Doroszewicz Krystyna, *Imię jak cieci*, <http://charaktery.eu/artyku/1047> [dostęp: 27.06.2017]; Einstein Albert, atoryzmy, https://pl.wikiquote.org/wiki/Albert_Einstein [dostęp: 27.06.2017]; Furgalińska Joanna, *Czechów trzech, czyli polskie łamańce językowe*, Wydawnictwo Sonia Draga, Katowice 2010; Hoidys Andrzej, *Zagłada wielkich gadów* [w:] „Wiedza i Życie” 2015, nr 2; Kapuściński Ryszard, Heban, Czytelnik, Warszawa 2016; Kożuszek Radosław, *Pożyteczny szkodnik*, „Wiedza i Życie” 2017, nr 4; Krasiccki Ignacy, *Czapla, ryby i irak*, <http://literat.ug.edu.pl/ikbajk/058.htm> [dostęp: 28.06.2016]; Leśmian Bolesław, *Stodoła* [w:] tegoż, *Zwiedzam wszechświat. Wybór wierszy*, wybór, wstęp i oprac. Włodzimierz Bolecki, Świat Książki, Warszawa 2006; Mickiewicz Adam, *Cisza morska* [w:] tegoż, *Wiersze*, Czytelnik, Warszawa 1975; Miodek Jan, *Nie taki język straszny*, GWO, Gdańsk 1996; Mrozek Sławomir, *Wola i czyn* [w:] „Tygodnik Powszechny” 1992, nr 16 © Oficyna Literacka Noir sur Blanc; Przykowski Jan, *Zegar. Krótka historia czasu*, National Geographic Odkrywcą” 2013, nr 6; Rioridan Rick, *Percy Jackson i bogowie olimpijscy. Złodziej pioruna*, przeł. Agnieszka Fułińska, Wydawnictwo Galeria Książki, Kraków 2010; Romanowska Dorota, *Stońce się leni*, „Newsweek” 2015, nr 31; Skłodowska-Curie Maria, atoryzmy, https://pl.wikiquote.org/wiki/Maria_Sk%C5%82odowska-Curie [dostęp: 27.06.2017]; Słowacki Juliusz, *Baładyna*, oprac. Mieczysław Ingłot, wyd. 4, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1984; Sztajdynger Jan, *Chorągiewka* [w:] tegoż, *Piórka prawie wszystkie*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007; Szymborska Wisława, atoryzmy, https://pl.wikiquote.org/wiki/Wisława_Szymborska [dostęp: 27.06.2017] Twórczość Wisławy Szymborskiej © Fundacja Wisławy Szymborskiej, www.szymborska.org.pl; Szymborska Wisława, *Ludzie na moście*, Wydawnictwo a5, Kraków 2012 Twórczość Wisławy Szymborskiej © Fundacja Wisławy Szymborskiej, www.szymborska.org.pl; Szymborski Krzysztof, *Po nas przyjdą tylko maszyny*, „Wiedza i Życie” 2017, nr 5; Tatarka Anna, *John Boyega: udział w „Przebudzeniu Mocy” to wielka odpowiedzialność*, <http://film.onet.pl/artykuly-i-wywiady/john-boyega-udzial-w-przebudzeniu-mocy-to-wielka-odpowiedzialnosc-wywiad/x451mm> [dostęp: 27.06.2017]; Terakowska Dorota, *Tam gdzie spadają Anioły*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2016.

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów: Archiwum Nowej Ery: s. 57, 96; BE&W: Felipe Trueba – s. 26 (Pratchett); East News: AFP/Torsten Silz – s. 26 (Sapkowski), AKG Images – s. 83 (Einstein), Lucas Film/Walt Disney – s. 109; Forum: Eugeniusz Helbert – s. 27; Gallo Images Poland: Getty Images/Ulf Andersen – s. 26 (Bradbury); Indigo: Photo12 – s. 35; iStockphoto: egal – s. 92; Olaf Hajek – okładka; Shutterstock: s. 36, 67, 83 (Skłodowska-Curie), PalZyawit – s. 20; Thinkstock: Getty Images – s. 19.

Wydawnictwo dołożyło wszelkich starań, aby odnaleźć posiadaczy praw autorskich do wszystkich utworów zamieszczonych w podręczniku. Pozostałe osoby prosimy o kontakt z Wydawnictwem.

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, e-mail: nowaera@nowaera.pl
Centrum Kontaktu: 801 88 10 10, 58 721 48 00

Druk i oprawa: Walsstead Central Europe

Spis treści

Korzystaj z dodatkowych materiałów ukrytych pod kodami QR zamieszczonymi w publikacji.

■ Kształcenie językowe

Fonetyka. Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	4
Upodobnienia i uproszczenia fonetyczne	7
Akcent wyrazowy	11
Czasownik. Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	15
Imiesłowy	23
Zdanie złożone. Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	31
Wypowiedzenie wielokrotnie złożone	42
Mowa niezależna i zależna	46
Tworzenie i budowa wyrazów	50
O wyrazach pochodnych	55
Rodzina wyrazów	59
Skrótowce i skróty	61
Wyrazy złożone	65
Sprawdź, czy potrafisz	69

■ Ortografia i interpunkcja

Pisownia <i>ę</i> i <i>q</i>	70
Pisownia <i>j</i> oraz <i>i</i>	72
Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	74
Kłopotliwe przedrostki i przyrostki	76
Pisownia przymiotników złożonych	78
Przecinek w zdaniu złożonym	80
Zasady cytowania cudzych tekstów	82
Sprawdź, czy potrafisz	84

■ Szkoła mówienia i pisania

Budowa akapitów i kompozycja tekstu	85
Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki	89
Charakterystyka	93
Wypowiedź argumentacyjna	97
Rozprawka	100
Sposoby prowadzenia dyskusji	106
Wywiad	108
Prezentacja	111
Sprawdź, czy potrafisz	114

■ Środki językowe w tekstach

Zestaw 1 – zadania do tekstów	115
Zestaw 2 – zadania do tekstów	119
Zestaw 3 – zadania do tekstów	124

Zdanie złożone.

Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości

Moja notatka

1 Wybierz właściwe uzupełnienie każdego ze zdań.

W zdaniu złożonym występują co najmniej *dwa/trzy* orzeczenia.

Wypowiedzenie złożone *współrzędnie* to zdanie złożone, w którym *wypowiedzenia składowe wzajemnie się uzupełniają i żadne z nich nie określa drugiego / jedno z wypowiedzeń jest nadrzędne wobec pozostałych.*

W wypowiedzeniu złożonym *podrzędnie* jedno ze zdań składowych *uzupełnia lub rozwija treść zdania nadrzędnego / powtarza informację zawartą w innym zdaniu.*

2 Ułóż trzy zdania złożone *współrzędnie* dotyczące podanej ilustracji.

- 3** Spośród spójników wybierz takie, które nadadzą zdaniom złożonym współrzędnie wskazane znaczenie.

lub, więc, ale, oraz, a także

- Drugie zdanie składowe jest wnioskiem.

Mam zepsuty rower, _____ do pracy pojechałem tramwajem.

- Zdania składowe mówią o możliwości wyboru.

Wieczorem poczytam książkę _____ wybiorę zdjęcia do albumu.

- Drugie zdanie składowe przeciwstawia się pierwszemu.

Jestem zmęczony, _____ muszę popracować.

- Zdania składowe mówią o czynnościach odbywających się w tym samym momencie.

Zjem kanapkę _____ napiję się herbaty.

- Treści obu zdań łączą się ze sobą.

Lubię sztukę współczesną, _____ doceniam malarstwo renesansowe.

- 4** Podkreśl w zdaniach spójniki. Nazwij typy wypowiedzeń.

Patryk powoli wszedł do sali i rozejrzał się dokładnie.

Marcel narzekał ostatnio na złe samopoczucie, dlatego poszedł do lekarza.

Ania będzie uczyła się w pobliskim liceum ogólnokształcącym lub wyjedzie do szkoły za granicę.

Piotr zastanawia się nad pójściem do szkoły artystycznej, natomiast jego dziewczyna chce kontynuować naukę w technikum gastronomicznym.

Podziękowaliśmy naszej nauczycielce oraz wręczyliśmy jej kwiaty.

- ★ **7** Przeczytaj tekst. Na jego podstawie zredaguj dwa zdania współrzędnie złożone.

Zależność między Słońcem a klimatem na Ziemi budzi zainteresowanie naukowców od co najmniej 170 lat. Od tego czasu prowadzone są dokładne obserwacje naszej gwiazdy. Dzięki nim ustalono, że Słońce, od którego zależy życie na Ziemi, jest wyjątkowo kapryśne. Na jego

powierzchni zachodzą burzliwe procesy, których intensywność zmienia się co 10–12 lat. Naukowcy nazywają je cyklami słonecznymi – podkreślają, że każdy z nich jest nieco inny, i bacznie je obserwują.

Na podstawie tych obserwacji astronomowie z amerykańskiego National Solar Observatory w Tucson [czyt.: naszional solar obserwatory w tuson] już kilka lat temu przekonywali, że klimat na Ziemi ochłodzi się już w 2016 r.

Dorota Romanowska, *Słońce się leni*, fragment

- 8** Ułóż zdania odpowiadające podanym wykresom. Nazwij rodzaje tych wypowiedzeń.

1 ..... 2 _____

---

1 <.....> 2 _____

---

1 >.....< 2 _____

---

1 >.....> 2 _____

---

9 Zaznacz wypowiedzenia złożone podrzędnie, a dowiesz się, jakie imię pierwotnie otrzymał od rodziców Kylo Ren [czyt.: kajlo ren], jedna z postaci filmu *Gwiezdne wojny: Przebudzenie Mocy*. Zapisz je pod zdjęciem.

B Leia od początku wyczuwała, że jej syn jest wrażliwy na Moc.

O Księżniczka sama chciała chronić chłopca, dlatego posłała go do swojego brata.

E Kylo Ren przeszedł na ciemną stronę Mocy, aby kontynuować dzieło swojego dziada, lorda Vadera.

N Od chwili narodzin chłopca wydarzeniami wokół niego manipulował Snoke [czyt. snołk], który chciał przeciągnąć młodego Jedi [czyt.: dzedaj] na ciemną stronę.

B Kylo Ren został uczniem Snoke'a i przystąpił do organizacji zwanej Najwyższym Porządkiem.

I Rywalem Kylo Rena o względy Snoke'a był generał Hux.

Kylo Ren (od rodziców otrzymał imię _____), *Gwiezdne wojny: Przebudzenie Mocy* w reż. J.J. Abramsa

- Ułóż zdanie podrzędne z wykorzystaniem odgadniętego wyrazu.

- 10** Napisz w trzech zdaniach o tym, co zostało ukazane na fotografii. Użyj co najmniej jednego wypowiedzenia podrzędnie złożonego przydawkowego.

Mural na jednej z ulic Filadelfii w Stanach Zjednoczonych

- 11** Zmień szyk wyrazów, tak aby zdania były poprawne.

Pożyczyłem książkę od koleżanki, która miała ostatnio świetne recenzje.

Zawsze udzielam dzieciom odpowiedzi, które są ciekawe świata.

Spotkałem w kawiarni koleżankę, w której można zjeść pyszne eklery.

Pożyczyłem koledze zeszyt, który z powodu choroby nie był obecny na ostatniej lekcji.

Wysłałem wujkowi e-mail, za którym bardzo tęsknię.

- 12 Zapisz literę P przy zdaniach złożonych podrzędnie przydawkowych, a literę D – przy zdaniach dopełnieniowych.

Przypomnij
sobie
docwiczenia.pl
Kod: 578BDE

- Każdy zabija kiedyś to, co kocha.* (Oskar Wilde [czyt.: oskar łajld])
- Ludzie zazwyczaj wierzą chętnie w to, czego pragną.* (Juliusz Cezar)
- Racja stanu czyni godziwymi rzeczy, które w innych sytuacjach byłyby godne potępienia.* (Jacques Bénigne Bossuet [czyt.: żak benią bosue])
- Nie ma przemocy, która mogłaby nas pozbawić wolności wyboru.* (Epiktet)

- 13 Wybierz z każdej pary zdanie podrzędne dopełnieniowe. Uzupełnij diagram wyrazami, które łączą zdania podrzędne dopełnieniowe ze zdaniami nadrzędnymi. Ponumerowane litery utworzą hasło – nazwisko autora podanych słów.

- Doktor Watson [czyt.: łotson] miał nadzieję, że Holmes przyjmie tę sprawę.
Doktor Watson zastanawiał się, czy warto zaangażować się w kolejne śledztwo.
- Rodzice Magdy postanowili, że wakacje spędzą w Toskanii.
Rodzice Magdy postanowili spędzić wakacje w Toskanii, ponieważ klimat wydał im się idealny.
- Nie rozumiem, dlaczego okłamujesz przyjaciół.
Nie miałem pewności, kto za tym wszystkim stoi.

3				2	1						
---	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--

Burząc pomniki, oszczędzajcie cokoły.
Zawsze mogą się przydać.

Stanisław Jerzy

1	2	3

- 14 Napisz wypowiedzi postaci będące dwoma zdaniami podrzędnymi dopełnieniowymi.

- 15** Określ, jaki typ zdania podrzędnego okolicznikowego występuje w każdej z podanych sentencji. Skorzystaj z podpowiedzi.

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S7VSBW

Gdzie zawodzi rozum, tam
wznosi się budowa wiary.

św. Augustyn

Gdy cieszysz się powodzeniem,
nie wynoś się nad innych [...].

Kleobulos z Lindos

Gdyby małżonkowie nie
mieszkali razem, dobre mał-
żeństwa byłyby częstsze.

Fryderyk Nietzsche [czyt.: nicze]

- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe czasu
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe miejsca
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe przyzwolenia
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe warunku
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe celu
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe przyczyny
- zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe sposobu

- 16** Nazwij podane zdania podrzędne okolicznikowe. Narysuj ich wykresy.

Wybierzmy się tam, gdzie serwują
te pyszne włoskie desery.

Żeby dobrze przygotować się do pracy
klasowej z pierwiastków, powinieneś
samodzielnie rozwiązać wiele zadań.

Nie traktuj przyjaciół tak, jakby ci na
nich nie zależało.

---

17 Ułóż par zdań wypowiedzenia złożone podrzędnie okolicznikowe.

Przypomnij
sobie
docwiczenia.pl
Kod: 57CUNE

Padał deszcz. Wybraliśmy się na spacer.

Nie poszliśmy nad rzekę. Wiał silny wiatr.

Przyznasz się do winy. Nie zostaniesz ukarany.

Magda obejrzała film. Położyła się spać.

Nie przeszliśmy do następnego etapu. Zabrakło nam szczęścia.

---

18 Uzupełnij wypowiedzenia, tak aby powstały wskazane zdania.

_____, odrobiłem lekcje.
(zdanie podrzędne okolicznikowe czasu)

Kasia urządziła pokój tak, _____.
(zdanie podrzędne okolicznikowe sposobu)

Nie wybierzemy się nigdzie dziś wieczorem, _____.
(zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny)

Bohater udał się w daleką podróż, _____.
(zdanie podrzędne okolicznikowe celu)

Tomek znalazł skarb tam, _____.
(zdanie podrzędne okolicznikowe miejsca)

_____, Marta wyjechała na wakacje.
(zdanie podrzędne okolicznikowe przyzwolenia)

_____, na pewno zdam egzamin.
(zdanie podrzędne okolicznikowe warunku)

Sztuka mówienia

19 Uzasadnij w krótkiej ustnej wypowiedzi, że uprawianie sportu ma zalety. Zastosuj zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny.

---

20 Zapisz wypowiedzenia odpowiadające podanym wykresom. Nazwij powstałe zdania.

1
co? 2

1
czego? 2

1a 1b
jaki? 2

2
mimo
czego?
1

1a 1b
kiedy? 2

2
pod jakim
warunkiem?
1

1
gdzie? 2

---

21 Wśród zacytowanych przysłów podkreśl zdania złożone podrzędnie podmiotowe.

Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.

Zrób dziś, co masz zrobić jutro.

Myszy tańczą, gdy kota nie czują.

Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi.

Kto wiatr sieje, zbiera burzę.

Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.

Co cię nie zabije, to cię wzmocni.

W czerwcu się okaże, co nam rok da w darze.

22 Przeczytaj e-mail i wykonaj polecenia.

Nowa wiadomość

Do

Temat Tomek właśnie wrócił

Cześć Olu!

Dawno nie pisałem. Przepraszam Cię za to. Ostatnio sporo się wydarzyło. Przede wszystkim mój brat wrócił z półrocznej wymiany między naszą szkołą a zaprzyjaźnioną placówką w Norwegii. Co za zmiana! Dawniej był cichy i zamknięty w sobie. Teraz Tomek jest taki, że wszyscy chcą zostać jego przyjaciółmi. Chyba w końcu stał się tym, kim zawsze chciał być. Duszą towarzystwa! Z pewnością wyjazd pomógł mu przezwyciężyć nieśmiałość. Mój brat jest teraz taki, że cała rodzina go nie poznaje!

Pozdrawiam

Kamil

- A.** Podkreśl w treści e-maila zdania złożone podrzędnie orzecznikowe.
- B.** Napisz odpowiedź, w której wykorzystasz zdanie złożone podrzędnie orzecznikowe.

Dla dociekliwych

- 23** Poszukaj w różnych źródłach, jakie zasady pracy umysłowej trzeba zastosować, by efektywnie zdobywać wiedzę. Napisz o tym, używając zdań złożonych.

Wypowiedzenie wielokrotnie złożone

Moja notatka

- 1 Oceń prawdziwość podanych informacji. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F – jeśli jest fałszywa.

Wypowiedzenie wielokrotnie złożone zawiera co najmniej trzy wypowiedzenia składowe.	P	F
Wypowiedzenie wielokrotnie złożone może składać się ze zdań podrzędnych i współrzędnych.	P	F

- 2 Ponumeruj kolejno zdania składowe tworzące wypowiedzenia wielokrotnie złożone.

Wracając wczoraj ze szkoły, rozmyślałem o wielu problemach, których sam nie potrafię rozwiązać.

Porozmawiawszy z przyjaciółmi, Dawid postanowił, że przekona rodziców, aby pozwolili mu wybrać się w podróż po Azji, ponieważ marzy o niej od kilku lat.

Jeśli z nim szczerze porozmawiasz, powie ci, dlaczego zawiódł twoje zaufanie, choć obiecywał być lojalny.

Mam nadzieję, że pojedę w tym roku na wakacje do Hiszpanii, aby spotkać się z moimi przyjaciółmi, którzy dwa lata temu przenieśli się do Barcelony.

- 3 Narysuj wykres wypowiedzenia wielokrotnie złożonego. Zapisz pytania i nazwij każde wypowiedzenie składowe.

Wstydziłibyśmy się często swoich najpiękniejszych czynów, gdyby świat widział pobudki, które je wydały.

François de La Rochefoucauld
[czyt.: frańsła de la rosze foko]

- ★ 4 Podkreśl w tekście wypowiedzenia odpowiadające wykresom. Zapisz pytania do zdań podrzędnych i określ rodzaj wypowiedzeń składowych. Jeden wykres może odpowiadać więcej niż jednemu wypowiedzeniu.

– Jedni decydują się na to po paru latach, inni nigdy, ale bywają tacy, którzy niecierpliwą się już po miesiącu. Wtedy to my podejmujemy decyzję. I czekamy – mówił profesor.

Za każdym razem, kiedy Pan Sam wychodził z izolatki, żeby wreszcie coś zjeść lub przespać się, trafiał na Ewę. Dziewczynka albo siedziała skulona w fotelu na korytarzu, albo krążyła w pobliżu budynku. Lecz Pan Sam, skoncentrowany na własnym problemie, w ogóle jej nie zauważał. Patrząc na jego ściągniętą twarz, na której zastygł wyraz rozpacz i nadziei, dziewczynka zastanawiała się, czy tak samo wyglądałoby jej rodzice i babcia, gdyby Aniołowi nie udało się jej uratować. Myślała też, że atak jej choroby byłby teraz w pełni usprawiedliwiony, jako kara za zło, które bezwiednie wyrządziła Pani Samej. [...]

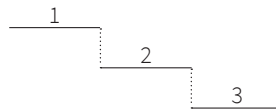
Pan Sam zapamiętał opinię lekarza, że ludzie w komie być może słyszą, co się do nich mówi. I teraz Ewa, skulona w fotelu przed drzwiami izolatki, słuchała cichego i niezrozumiałego mrużenia Pana Samego.

„Ciekawe, co on jej mówi?”, zastanawiała się. „Może opowiada jej o psie?”.

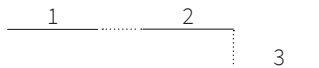
Szczeniak już wrócił do domu i Pan Sam wyprowadzał go teraz na spacer, gdy wracał ze szpitala.

W szóstym dniu śpiączki Pani Samej, gdy pielęgniarki wyrzuciły Pana Samego, by nie przeszkadzał przy rutynowych zabiegach, a on wziął psa i spacerował z nim wokół szpitala, Ewa po raz pierwszy go zagadnęła.

Dorota Terakowska, *Tam gdzie spadają Anioły*, fragmenty

- 1 – _____
 2 – _____
 3 – _____

- 1 – _____
 2 – _____
 3 – _____

- 5** Z podanych zdań pojedynczych ułóż wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Pamiętaj o poprawnej interpunkcji.

Chcieliśmy wybrać się na spacer. Zaczął padać deszcz. Zostaliśmy w domu.

Wracałam z biblioteki. Spotkałam Ewę. Razem wybrałyśmy się do cukierni. Musiałyśmy porozmawiać o ostatnich wydarzeniach.

- 6** Z zamieszczonych fragmentów ułóż wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Pamiętaj o interpunkcji i wielkiej literze na początku wypowiedzenia.

aby znaleźć świąteczne
prezenty

wybrałam się na zakupy
do centrum handlowego

gdzie spotkałam
kuzynkę

i razem postanowiłyśmy
chodzić po sklepach

ponieważ wiedział

Karol nie zadzwonił
do Karoliny

że ona umówiła się już
z innym kolegą

aby zaprosić ją do kina

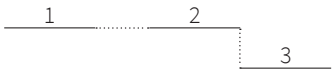

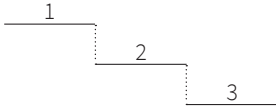
- ★ **7** Zredaguj wypowiedzenia wielokrotnie złożone, którym będą odpowiadały podane wykresy.

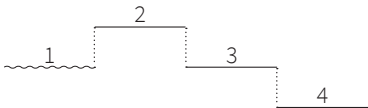

Dla dociekliwych

- 8** Korzystając z wybranych źródeł, zapisz, jaką funkcję w zdaniu mogą pełnić wyrazy typu: *prawda*, *trzeba*, *dobrze*. Następnie podziel podane wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe.

Prawda, że wszyscy już się zebrali i czekali, ale reżyser wciąż nie był wystarczająco skupiony i potrzebował więcej czasu.

Sztuka mówienia

- 9** W wybranej powieści Henryka Sienkiewicza odszukaj fragment składający się z dwóch zdań wielokrotnie złożonych. Przygotuj głośne czytanie wybranego tekstu, uwzględniając interpunkcję.

Mowa niezależna i zależna

Moja notatka

- 1 Odszukaj w dowolnych tekstach przykłady mowy niezależnej i zależnej. Zapisz je w tabeli i podaj ich definicje.

	Mowa niezależna	Mowa zależna
przykłady		
definicja		

- 2 Uzupełnij dialog między postaciami ukazanymi na ilustracji. Następnie zapisz ich wypowiedzi w mowie zależnej.

- 3** Uzupełnij podane przykłady mowy niezależnej i zależnej właściwymi znakami interpunkcyjnymi.

Wykonaj
ćwiczenia
docwiczenia.pl
Kod: S7DAZD

Wtedy właśnie Dominik powiedział Nie zgadzam się z waszymi argumentami

Kinga potwierdziła że przyjdzie na urodziny Michała

Nie chcę tego robić stwierdził Tomek Od początku nie podobał mi się ten pomysł

Mateusz mówił że pożycz mi swój rower

Maciek dodał Nikomu z nas to nie pasuje

Ania stwierdziła że też chciałaby zobaczyć ten film

- 4** Przekształć zdania w mowie zależnej w mowę niezależną na dwa wskazane sposoby.

Janek, gdy wracał z kina, spotkał Zosię. Przywitał się z nią i zaczęli rozmawiać. Chłopiec polecił koleżance, aby wybrała się na kolejną część filmu *Gwiezdne wojny*, który właśnie obejrzał. Zosia stwierdziła, że się zastanowi. Spytała kolegę, czy widział ostatnio jakiś ciekawy spektakl. Chłopiec odparł, że oglądał niedawno w Teatrze Muzycznym musical *Ghost* [czyt.: gołst], ponieważ jego dziewczyna chciała koniecznie wybrać się na to przedstawienie i jemu też się podobało.

A. Zapis mowy niezależnej z wykorzystaniem cudzysłowu.

B. Zapis mowy niezależnej w formie dialogu.

Dla dociekliwych

- 6 Sprawdź w słowniku terminów literackich, jakie miejsce w tekstach epickich zajmuje mowa zależna i niezależna. Zapisz tę informację.

Sztuka mówienia

- 7 Ustnie streść podany fragment bajki Ignacego Krasickiego. Mowę niezależną przekształć w mowę zależną.

Czapla stara, jak to bywa,
Trochę ślepa, trochę krzywa,
Gdy już ryb łowić nie mogła,
Na taki się koncept¹ wzmogła.
Rzekła rybom: „Wy nie wiecie,
A tu o was idzie przecie”.
Więc wiedzieć chciały,
Czego się obawiać miały.

„Wczora²

Z wieczora

Wysłuchałam, jak rybacy
Rozmawiali: wiele pracy

Łowić wędką lub węcierzem³;
Spuścmy staw, wszystkie zabierzem,
Nie będą mieć otuchy,
Skoro staw będzie suchy”.
Ryby w płacz, a czapla na to:
„Boleję nad waszą stratą;
Lecz można temu zaradzić,
I gdzie indziej was osadzić;
Jest tu drugi staw blisko,
Tam obierzcie siedlisko,
Chociaż pierwszy wysuszą,
Z drugiego was nie ruszą”.

Ignacy Krasicki, *Czapla, ryby i rak*, fragment

¹ *Koncept* – pomysł.

² *Wczora* – wczoraj.

³ *Węcierz* – pułapka na ryby.

Przecinek w zdaniu złożonym

Podręcznik, s. 199–200

Moja notatka

1 Uzupełnij schemat.

PRZECINEK W ZDANIU ZŁOŻONYM WSPÓŁRZĘDNI

stawiamy

nie stawiamy

W zdaniu złożonym podrzędnie przecinkami zawsze oddzielamy _____

2 Wstaw przecinki w odpowiednich miejscach.

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S7EGZV

STRONA GŁÓWNA ULUBIONE KONTAKT

Blog Marty

21 MARCA 2018

Znowu nie usłyszałam budzika i zasnęłam. Co teraz? Wezmę prysznic albo zdążę na sprawdzian z interpunkcji. Uwijałam się jak w ukropie ale wszystko sprzysięgło się przeciwko mnie! Nie mogłam znaleźć czystych dżinsów popsuł mi się zamek w ulubionej bluzie pękło sznurowadło w trampkach. Koszmar!

Do szkoły dotarłam spóźniona więc zawstydzona przemykałam korytarzami do klasy. Wreszcie chwyciłam za klamkę jednak drzwi pozostały zamknięte. Doznałam olśnienia! Dzisiaj pierwszy dzień wiosny dlatego wszyscy są w auli na koncercie „Mam talent”.

- 3 Do podanych zdań dopisz brakujące zdania składowe. Następnie wstaw przecinki.

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S7X72N

Gdzie głowa rządzi tam _____.

Jak cię widzą tak cię _____.

Jeśli wejdiesz między wrony musisz _____.

Każdy ma to na co _____.

- 4 Wstaw przecinki tam, gdzie to konieczne.

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S7AC2V

Pojadę z wami samochodem do Torunia a jutro wrócę pociągiem do Gdańska.

Magda jest przeziębiona więc nie może dzisiaj wystąpić w spektaklu.

Mateusz przygotuje dla Agnieszki obiad lub zabierze ją do restauracji.

Wszedłem dyskretnie do pomieszczenia cicho zamknąłem drzwi.

Filip zapomniał włączyć budzik dlatego spóźnił się na pierwszą lekcję.

Gabrysia planuje spędzić wakacje w Grecji u koleżanki ale jej rodzice najpierw muszą wyrazić zgodę.

Chciała podróżować po Europie autostopem sama jednak nie potrafiła się zdecydować.

Ten kto przygotuje najsmaczniejszy deser wygra konkurs.

Dla dociekliwych

- 5 Napisz pytanie do internetowej poradni językowej, które będzie dotyczyło interpunkcji wypowiedzeń złożonych zawierających związki frazeologiczne, np. *Krótko mówiąc będzie źle, Został postawiony chcąc nie chcąc w nieprzyjemnej sytuacji.*

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S7RHBB

Zasady cytowania cudzych tekstów

Podręcznik, s. 238–240

Moja notatka

1 Wybierz właściwe dokończenia zdań.

Jeżeli w cytowanej wypowiedzi opuszczamy jej fragment, wówczas stosujemy

_____.

Gdy przytaczamy tekst poetycki, to poszczególne wersy oddzielamy

_____.

2 Przeczytaj wypowiedzi, w których posłużono się cytatem. Na ich podstawie uzupełnij wnioski na temat reguł interpunkcyjnych obowiązujących przy cytowaniu.

- Bardzo często powtarzali za Aleksandrem Fredrą: „Niech się dzieje wola Nieba. Z nią się zawsze zgadzać trzeba”.
- W podręczniku polskiej interpunkcji napisano, że „cudzysłów jest znakiem parzystym, tzn. składa się z części otwierającej i zamykającej”.

Cytowanie cudzych wypowiedzi zaznaczamy poprzez użycie _____.

Jeśli w tekście stosujemy zapowiedź przytoczenia, to powinien się po niej znaleźć

_____.

Gdy wypowiedź kończy się cudzysłowem, to trzeba po nim postawić _____.

3 Uzupełnij fragmenty tekstów odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi sygnalizującymi cytowanie.

- Strzelając gola w niedzielnym meczu, Robert Lewandowski został pierwszym zawodnikiem w historii reprezentacji Polski, który zdobył bramkę w sześciu kolejnych spotkaniach skomentował spotkanie Dariusz Szpakowski.
- Po pobiciu rekordu skoczni w Klingenthal Kamil Stoch powiedział Myśle, że to był jeden z moich najlepszych skoków w życiu. Przyjemność z tego lotu była niesamowita i takich skoków się zazwyczaj nie pamięta, bo to wszystko działa automatycznie.

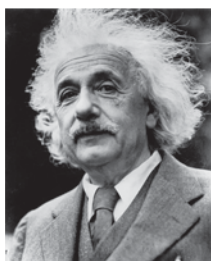
- 4 Zacytuj wypowiedzi naukowców. Zastosuj właściwe znaki interpunkcyjne.

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S77LPL

Nauka leży u podstaw każdego postępu, który ułatwia życie ludzkie i zmniejsza cierpienie.

Wyobraźnia jest ważniejsza niż wiedza, bo choć wiedza wskazuje na to, co jest, wyobraźnia wskazuje na to, co będzie.

Zgadzam się z Marią Skłodowską-Curie, która twierdziła, że _____

Na stronie internetowej znalazłem zdanie Alberta Einsteina na temat wyobraźni _____

Dla dociekliwych

- 5 Odszukaj w słowniku ortograficznym, czym są cudzysłowy ostrokatne i w jakich sytuacjach można ich używać.

Wypowiedź argumentacyjna

Moja notatka

1 Wymień elementy, z których składa się wypowiedź argumentacyjna. Napisz, w jakim celu tworzy się takie teksty.

---

2 Uzupełnij wypowiedzi. Przygotuj argumenty, wykorzystując podane opisy sytuacji.

A. Koleżanka namawia cię na wspólne wyjście do centrum handlowego w najbliższą środę wieczorem. Do tej pory zawsze się zgadzałaś. Tym razem postaraj się jej odmówić. Propozycja jest kusząca, ale następnego dnia masz pracę klasową z chemii, a jeszcze nie zdążyłaś zajrzeć do notatek, więc teraz musisz nadrobić zaległości. Poza tym w sobotę byłaś z mamą na zakupach, więc na pewno nie dostaniesz dodatkowych pieniędzy.

B. Namów kolegę do wspólnego wyjścia do nowo otwartej hali sportowej w najbliższy czwartek wieczorem. Chcesz się z nim zmierzyć na ścianie wspinaczkowej. Kolega lubi wyzwania i wysiłek fizyczny. Zazwyczaj w czwartki nie ma dodatkowych zajęć. Przez ostatni tydzień intensywnie przygotowywał się do pracy klasowej z matematyki, więc teraz zasłużył na odpoczynek.

- 3** Uporządkuj podane argumenty od najbardziej do najmniej – Twoim zdaniem – przekonujących. Wpisz numery w kratki zgodnie z ustaloną przez Ciebie kolejnością.

Teza: **Człowiek powinien dbać o środowisko.**

Argumenty:

- Odpady chemiczne szkodzą roślinom i zwierzętom.
- Śmieci, które pływają po jeziorach, wyglądają nieestetycznie.
- Pozostawione w lasach butelki mogą być przyczyną pożarów.
- Zanieczyszczone powietrze wywołuje choroby płuc i układu krążenia.
- Skażenie środowiska oznacza zagładę niektórych gatunków roślin i zwierząt.
- Dewastacja przyrody może prowadzić do klęski głodu.

Teza: **Warto grać w gry komputerowe.**

Argumenty:

- Niektóre gry uczą współpracy i planowania.
- Zdobywanie punktów jest przyjemne.
- Gry rozwijają wyobraźnię i poprawiają pracę mózgu.
- Podczas gry człowiek się nie nudzi.
- Gry pozwalają ćwiczyć refleks i spostrzegawczość.
- Dzięki grom można wcielać się w różne postacie.

Dla dociekliwych

- 4 Przeanalizuj w telewizji lub internecie dowolną wypowiedź argumentacyjną. Napisz, kto i do kogo kierował swoje słowa oraz jakiego typu argumenty dominowały.

Sztuka mówienia

- 5 Przeczytaj opis sytuacji, a następnie wykonaj polecenie.

Wyobraź sobie, że jesteś gospodynią lub gospodarzem klasy. Wraz z koleżankami i kolegami chcesz przekonać Waszego wychowawcę do dwudniowego wyjazdu, ale w trakcie ubiegłorocznej wycieczki straciliście zaufanie opiekunów. Przez cały rok szkolny udało się je odbudować.

- Przygotuj krótkie teksty argumentacyjne skierowane do wskazanych adresatów. Twoim celem jest przekonanie odbiorców, że warto dać Wam szansę i pozwolić na wyjazd klasowy.

A. Adresatem jest wychowawca.

B. Adresatem są rodzice.

Moja notatka

- 1 Zatytułuj kolumny tabeli. Następnie dopisz własne przykłady podobne do przytoczonych sformułowań.

Słownictwo charakterystyczne dla rozprawki	
_____	_____
<i>Po pierwsze,...</i>	<i>Uważam, że...</i>
<i>Przede wszystkim...</i>	<i>Moim zdaniem...</i>
<i>Z kolei...</i>	<i>Według mnie...</i>
<i>Oprócz tego...</i>	<i>Zgadzam się ze stwierdzeniem, że...</i>
<i>Kolejnym argumentem potwierdzającym...</i>	<i>Nie ma pewności, czy...</i>
<i>Na zakończenie...</i>	<i>Wydaje się, że...</i>
<i>Podsumowując, ...</i>	<i>Jak można przypuszczać, ...</i>
<i>Jak wynika z przywołanych przeze mnie przykładów...</i>	<i>Bez wątpienia...</i>
	<i>Powszechnie uważa się, że...</i>

- 2 Na podstawie podanych tematów rozprawek sformułuj tezę i hipotezę.

A. *Komputer – wróg czy przyjaciel?*

Teza: _____

Hipoteza: _____

B. *Telefony komórkowe – ułatwiają czy utrudniają nawiązywanie relacji międzyludzkich?*

Teza: _____

Hipoteza: _____

3 Przeczytaj argumenty, a następnie wskaż tezę, którą uzasadniają.

A. Argumenty

- Ludzie potrafią uwzględnić perspektywę innej osoby.
- Człowiek ma potrzebę akceptacji i bycia zrozumianym.
- Ludzie chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami oraz wiedzą.
- Człowiek to istota społeczna.
- Ludzie angażują się w pomoc innym.

Teza

- Ludzie są przekonani o swojej wyższości nad innymi stworzeniami.
- Ludzie są wyjątkowymi istotami.
- Ludzki umysł kryje wiele tajemnic.

B. Argumenty

- Internet sprzyja osobom nieśmiałym w nawiązywaniu kontaktu.
- Dzięki portalom społecznościowym można mieć znajomych z całego świata.
- Portale ułatwiają szybką i darmową wymianę informacji.
- Na portalach społecznościowych można zaprezentować swoje pasje ludziom o podobnych zainteresowaniach.
- Portale ułatwiają utrzymanie więzi między oddalonymi od siebie osobami.

Teza

- Portale społecznościowe ułatwiają komunikowanie się.
- Portale społecznościowe odciągają od realnego życia.
- Warto zawierać przyjaźnie.
- Portale społecznościowe pomagają zapomnieć o codziennych problemach.

4 Sformułuj po jednym argumentie do każdej z podanych tez.

Uważam, że lepiej przeczytać lekturę niż zobaczyć jej adaptację.

Według mnie lepiej obejrzeć filmową adaptację lektury.

Dobra rada

Aby wprowadzić hipotezę, czyli opinię, której nie jesteśmy pewni, przypuszczenie budzące nasze wątpliwości i wymagające sprawdzenia, możemy użyć sformułowań: *Wydaje mi się, że..., Zastanawiam się, czy...*

- 5** Uzupełnij rozprawkę. We wstępie sformułuj tezę lub hipotezę, a w zakończeniu ją potwierdź.

Czy zgadzasz się ze zdaniem, że bez przyjaciela trudno jest żyć? Napisz rozprawkę, w której uzasadnisz swoje stanowisko. Argumenty zilustruj przykładami z literatury.

Jedną z wartości w życiu, które ceni sobie człowiek, jest przyjaźń. Bez przyjaciół przeżywanie różnych momentów, zarówno dobrych, jak i złych, byłoby uboższe. _____

_____

O tym, jak wyjątkowe jest nawiązywanie przyjaźni przekonał się Mały Książę, bohater książki Antoine'a de Saint-Exupéry'ego. Spotkany przez niego lis uświadomił mu, jak wiele wysiłku trzeba włożyć w to, aby oswoić przyjaciela i pozyskać jego zaufanie. Lis przekonuje jednak, że warto, bo przyjaciele to osoby, które stają się sobie potrzebne.

_____

_____

Świetnym literackim przykładem bohatera, który był bezgranicznie oddany swojemu przyjacielowi, jest Sam z *Władcy Pierścieni* Johna Ronalda Reula Tolkiena. W trakcie wspólnej wędrówki do Mordoru cały czas podtrzymywał Froda na duchu, nie pozwalając mu się załamać i nie opuścił go nawet w momencie odrzucenia.

_____, że zarówno codzienne doświadczenia, jak i wiedza pochodząca z ksiązek wskazują to, że _____

_____

_____

_____

6 Przeczytaj cytaty i wykonaj polecenia.

Jest granica, za którą przechodzić nie wolno.

Ignacy Krasicki

Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie.

Adam Mickiewicz

Nie czas żałować róż, gdy
płoną lasy.

Juliusz Słowacki

- A. Wybierz jeden cytat i zaproponuj temat rozprawki, w której można go wykorzystać. Następnie sformułuj tezę.

Temat: _____

_____

Teza: _____

_____

- B. Zredaguj argument potwierdzający Twoją tezę. Wykorzystaj w nim wybrany cytat. Przytaczając wypowiedź, możesz zastosować podane zwroty.

Przypomnij
sobie
docwiczenia.pl
Kod: 57B7Q9

Przede wszystkim prawdziwe właściwości naszej natury są zazwyczaj głęboko ukryte i ujawniają się dopiero w sytuacjach ekstremalnych, np. w obliczu ogromnej tragedii. Potwierdzają to słowa Wisławy Szymborskiej: „Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono”.

Człowiek nie przewidzi swojego zachowania w sytuacjach, z którymi nie miał wcześniej do czynienia. W obliczu zagrożenia ojczyzny tylko wybitne jednostki są gotowe poświęcić życie jak np. bohater „Reduty Ordona” Adama Mickiewicza czy Emilia Plater opisana w „Śmierci Pułkownika”.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Dla dociekliwych

7 Ze słownika języka polskiego wybierz znaczenie słowa *przesłanka* przydatne podczas tworzenia rozprawki. Następnie wykonaj polecenia.

A. Z podanych przesłanek wysnuj wniosek.

Przesłanki:

- Karolina świetnie gra w siatkówkę.
- Trener szkolnej reprezentacji siatkówki poszukuje zdolnych zawodniczek.

Wniosek: _____

B. Sformułuj przesłanki, z których wynika następujący wniosek.

Wniosek: Dyrekcja szkoły powinna przedłużyć umowę z firmą sprzątającą, która od roku świadczy usługi.

Przesłanki:

- _____
- _____

Sztuka mówienia

8 Sformułuj po dwie opozycyjne tezy do podanych tematów.

Czy literatura podpowiada, jak żyć, by być szczęśliwym?

Czy muzyka łagodzi obyczaje?

Czy chodzenie do teatru to przeżytek?

NOWE Słowa na start!

Zeszyt ćwiczeń skorelowany z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* dla klasy 7 zawiera różnorodne zadania dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów, ułatwia utrwalenie wiedzy oraz przygotowanie do sprawdzianów.

Rozwijanie umiejętności językowych

Ćwiczenia w atrakcyjnej formie pozwalają wykorzystać wiedzę z zakresu gramatyki, ortografii i interpunkcji w praktyce.

Stopniowanie trudności

Ćwiczenia **Dla dociekliwych** oraz oznaczone gwiazdką pomagają zainteresować ucznia zdolnego.

Kody QR odsyłają m.in. do dodatkowych ćwiczeń pogłębiających dane zagadnienie.

Kształcenie umiejętności retorycznych

Sztuka mówienia to ćwiczenia, które uczą m.in. budowania akapitów, tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej.

Systematyzowanie wiedzy

Moja notatka ułatwia zgromadzenie najważniejszych wiadomości przydatnych przy wykonywaniu ćwiczeń.

Sprawdź, czy potrafisz umożliwia szybką powtórkę danej partii materiału.

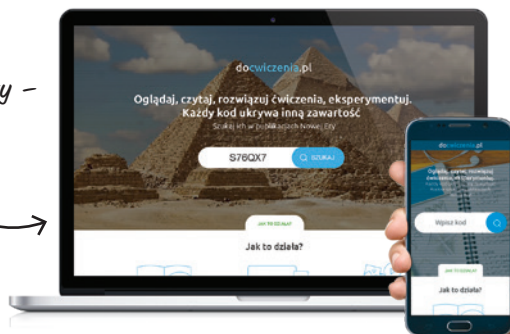

Z DOSTĘPEM DO
docwiczenia.pl

Wykonaj
ćwiczenie
docwiczenia.pl
Kod: S76QX7

*Dodatkowe materiały –
oglądaj, pobieraj,
drukuj.*

*Zeskanuj kod QR,
który znajdziesz
wewnątrz
zeszytu ćwiczeń,
lub wpisz kod na
docwiczenia.pl.*

www.nowaera.pl

nowaera@nowaera.pl

Centrum Kontaktu: 801 88 10 10, 58 721 48 00

ISBN 978-83-267-3181-5

9 788326 1731815